

Ortak Bir Kütükle Çıkan Arteria Subscapularis, A.Profunda Brachii ve A.Circumflexa Humeri Posterior Olgusu

All İhsan Soyluoğlu, Güler Kahraman, Ercan Tanyell, Mehmet Yıldırım, Zeki Yıldız

I.Ü.Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Anatomi Anabilim Dalı, İSTANBUL

ÖZET

1998-1999 öğretim yılı disseksiyon çalışmalarında sırasinda erişkin bir erkek kadavrada a. profunda brachii'nin a. subscapularis'in a. circumflexa humeri posterior'la ortak bir kütük yaparak çıktığı belirlendi. Olgunun resmi çekilerek diğer verilerle tartışıldı.

Anahtar Kelimeler: A. profunda brachii, a. subscapularis, a. circumflexa humeri posterior.

SUMMARY

A CASE OF SUBSCAPULAR ARTERY, DEEP BRACHIAL ARTERY AND POSTERIOR CIRCUMFLEX HUMERAL ARTERY ARISING FROM A COMMON TRUNK

Deep brachial artery, subscapular artery and posterior circumflex humeral artery were found to be arising from a common trunk in a male adult cadaver, during the educational years 1999 – 2000.

Key Words: Deep brachial artery, subscapular artery, posterior circumflex humeral artery.

GİRİŞ

Arteria subscapularis ve a. circumflexa humeri posterior, a. axillaris'in 3. parçasından ayrılan dallardır. A. subscapularis, a. axillaris'in en kalın dalı olup, m. subscapularis'in alt kenarı hizasında a. axillaris'ten ayrılır. Bu kasın dış kenarı boyunca uzanan arter, a.thoracodorsalis ve a. circumflexa scapulae adlı iki terminal dalına ayrılır.

Arteria circumflexa humeri posterior, a. subscapularis'in hemen distalinde olarak a. axillaris'ten ayrılır; spatium axillare laterale'den geçip collum chirurgicum'u arkadan dolanır. Hem kendisinden daha ince olan a. circumflexa humeri anterior, hem de a. profunda brachii ile anastomozları vardır (1,2,3,4,5).

Arteria profunda brachii ise, a. brachialis'in ilk dalı olarak m. teres major'un hemen distalinde ayrılan en kalın dalıdır. Sulcus nervi radialis'te n. radialis ile birlikte dirsek eklemine kadar uzanır (1-5).

OLGU

1999-2000 öğretim yılı disseksiyon çalışmaları sırasında erişkin bir erkek kadavranın sol aksillasında, a. profunda brachii, a. subscapularis ve a. circumflexa humeri posterior'un a. axillaris'in 3. bölümünden ortak bir

kütükle çıktığı görüldü. 17mm uzunlukta ve 6mm kalınlıktaki kütüğün son bölümünün alt yüzünden ayrılan a. subscapularis a. axillaris ve plexus brachialis fasikuluslarının arkasından geçerek uzanmaktaydı. M. latissimus dorsi'nin tendonuna dayalı olarak ayrılan a. profunda brachii normal seyrine devam etmekteydi. Kütüğün devamı şeklinde uzanan a. circumflexa humeri posterior n. axillaris'le beraber foramen axillare laterale'den geçiyordu (Şekil 1).

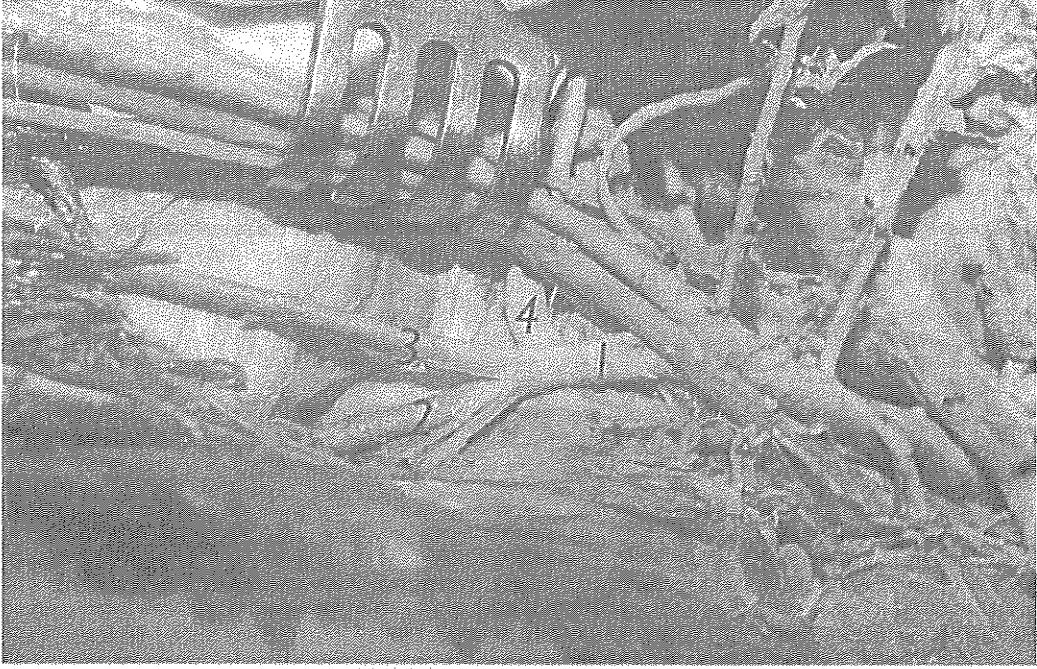
TARTIŞMA

Omuz eklemi çevresindeki arterler gösterdikleri anastomozlar bakımından klinik öneme sahiptir. Bu açıdan bu bölgeye ait varyasyonlar da önem taşımaktadır.

Bu bölge arterlerinin varyasyonları araştırıldığında çok değişik verilerle karşılaşılmaktadır.

Bu tip varyasyonlardan a. profunda brachii'nin a. circumflexa humeri posterior'dan çıktığı olguların oranı %4 olarak bildirilirken, a. subscapularis ile ortak bir kütük oluşturarak çıkması oranı %0.7 olarak verilmektedir (5).

Diğer bir yayın bu tür varyasyonlardan a. subscapularis ve a. circumflexa humeri posterior'un ortak bir kütükle çıkışını %20 olarak, a. profunda brachii'nin, a. circumflexa humeri posterior'dan ortak bir kütükle çıkışını

Şekil 1. Ortak bir kütükle çıkan a. subscapularis, a. profunda brachii ve a. circumflexa humeri posterior olgusu.

1. A. subscapularis, a. profunda brachii ve a. circumflexa humeri posterior ortak kütüğü
2. A. circumflexa humeri posterior
3. A. profunda brachii
4. A. subscapularis

%5, a. circumflexa humeri posterior'un a. brachialis veya a. profunda brachii'den çıkmasını %7 olarak bildirmektedir(6).

Damarların varyasyonunu araştıran bir başka araştırmacı, a. circumflexa humeri posterior ile a. profunda brachii'nin ortak bir kütükle çıkış oranını Japonlarda %23.8, Avrupalılarda %20.9 olarak belirtmektedir. Bu oran hem a. profunda brachii'nin a. circumflexa humeri posterior'dan hem de a. circumflexa humeri posterior'un a. profunda brachii'den çıktığı olguların oranını göstermektedir. Yukarıda görüldüğü gibi ırklar arasındaki bu farklılık bu bölgeye ait çalışmalarını daha da anlamlı hale getirmektedir.(7).

Peştemalçı ve arkadaşları a. subscapularis ve a. circumflexa humeri posterior'un ortak kütükle çıktığı bir olguyu tarif etmektedirler(8).

Lengele ve arkadaşları toracodorso-subscapuler bir kütük tarif etmelerine karşın bu kütükten a. circumflexa humeri posterior'un da ayrıldığı bildirilmektedir(9).

Sadece a. profunda brachii'nin a. subscapularis ile birlikte ortak bir kütük yaparak çıkması oranının %0.7 olarak belirtilmesi, bizim rastladığımız olguyu, a. circumflexa humeri posterior'un da bu kütükten çıkmış olması nedeniyle daha da anlamlı hale getirmiştir.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi bu bölgenin arteriyel varyasyonları oldukça yaygındır. Buna benzer varyas-

yonlarla karşılaşılabilineceğinin anatomistler kadar, bu bölgenin cerrahisi ile ilgilenenler tarafından da dikkate alınması gerektiği kanısındayız.

KAYNAKLAR

1. Williams PL, Bannister LH, Berry MM et al. Gray's Anatomy, 38th ed s.1537-1539, Churchill & Livingstone, London, 1995.
2. Snell RS. Clinical Anatomy For Medical Students, 3rd ed s.426,456, Boston, Little, Brown and Company, 1992.
3. Moore KL. Clinically Oriented Anatomy, 3rd ed. , s. 525, 547, Williams & Wilkins, Baltimore, Hong Kong, London, Munich, 1992.
4. Romanes GJ. Cunningham's Textbook of Anatomy, 10th ed s.917,918, Oxford University Press, NewYork, Toronto, 1967.
5. Hollinshead WH. Anatomy for Surgeons, Volume I, 2nd ed s.300, 369. Harper & Row Publishers NewYork, 1969.
6. Lippert H ,Pabst R. Arterial Variations In Man Classification and Frequency, s. 66-67, J.F. Bergman Verlag, München, 1985.
7. Adachi B. Das Arteriensystem der Japaner, s.300,Verlag der Kaiserlich, Kyoto 1928.
8. Peştemalçı T, Kahraman G, Yıldız Z, Yıldırım M. Erken ayrılan a. subscapularis ve a. circumflexa humeri posterior olgusu, Morfoloji Dergisi 7(2): 64-65,1999.
9. Lengele B, Dhem A. Anusual variations of the vasculonervous elements of human axilla. Report of the three cases Acta Anat Histol Embryol 72:57-67 1989.